

Kristal ölü

Yavuz DEMİRKIRAN

Kristal ölü

Yavuz DEMİRKİRAN

Maya, iki topuz yapılmış kıvrıkcık siyah saçlı, parlak ve meraklı bir gülümsemesi olan genç bir jeologdu. Kayaları, haritaları ve gizemleri çok severdi. Bir sabah Profesör Ostrander ona parlayan bir fotoğraf gösterdi. 'Kristaller,' dedi, 'doğrudan çölün zemininden büyüyor.' Maya defterini ve jeoloji çekicini kaptı. 'Hadi gidip onları inceleyelim!' diye sevinçle bağırdı.

Camdan bir deniz gibi pırıldayan bir çöle doğru araba sürdüler. Kristaller kumdan uzun, berrak kuleler ve küçük pembe kümeler halinde fışkırıyordu. Maya'nın koyu kahverengi gözleri kocaman açıldı. 'Burası bir kristal çölü!' diye fısıldadı. Profesör Ostrander yuvarlak gözlüklerini düzeltti ve gülümsedi. 'Dünyanın yarattığı bir hazine,' dedi. 'Ve biz buraya onu incelemeye geldik.'

Maya bir kristalin yanına diz çöktü ve çekiciyle hafifçe vurdu. 'Nasıl oluşmuşlar?' diye sordu. Profesör kuru tepeleri işaret etti. 'Çok uzun zaman önce, minerallerle dolu su bu kayaları ıslatmış,' diye açıkladı. 'Su kurumuş ve mineraller binlerce yıl boyunca azar azar kristallere dönüşmüş.' Maya her kelimeyi defterine yazdı; çilli burnu neredeyse sayfaya değiyordu.

Tam o sırada Ricky adında sıksa bir çocuk kumların üzerinde çıtırdarak geldi. Kırmızı şapkasını ters takmıştı ve yanında bir keski ile bir kova taşıyordu. 'Vay canına! Odam için kocaman bir tane koparacağım!' dedi. Maya kristalin önüne geçti. 'Lütfen yapma,' dedi. 'Bu kristallerin büyümesi binlerce yıl sürdü. Onları koparırsan sonsuza dek yok olurlar.'

Ricky omuz silkti. 'Ama bunlar sadece kaya,' dedi. 'Bir sürü var işte.' Maya başını salladı. 'Her biri geçmişe açılan bir ipucu,' dedi. 'Bize eski suları ve dünyanın nasıl işlediğini anlatıyorlar.' Profesör Ostrander başını salladı. 'Maya haklı,' dedi. 'Bu kristaller bir doğa hazinesi. Onları kırmamalı, incelemeliyiz.'

Uzun bir kristalin arkasından bir ses geldi. 'Biri hazine mi dedi?' Bu, leylak rengi hırkası ve güneş şapkasıyla kısa ve tumbul Büyükanne'ydi. Bastonuna yaslandı. 'Bu pırıltıları görmeye geldim,' dedi. 'Ama eve sadece anılarımı götürürüm.' Çizgili bez çantasını açıp boş olduğunu gösterdi. 'Bir sandviç ve okuma gözlüğümden başka bir şey yok.'

Ricky keskiye baktı. 'Ama ben bir hatıra istiyordum,' dedi. Maya gülümsedi. 'Bir çizim alabilirsin,' dedi. 'Ya da bir fotoğraf. Ya da bir hikâye.' Defterini açıp Ricky'ye çizimlerini gösterdi. 'Gördün mü? Her kristali çiziyorum ve öğrendiklerimi yazıyorum.' Ricky sayfalara baktı. 'Bu aslında bayağı havalı,' diye itiraf etti.

Profesör Ostrander kuleye benzeyen bir kristalin yanına diz çöktü. 'Yakından bak,' dedi. 'İçindeki çizgileri görüyor musun? Bunlar büyüme halkaları. Her halka bir tarih kitabının sayfası gibidir.' Maya yaklaştı. 'Yani kristal, çevresinde olan her şeyi kaydediyor!' dedi. 'Aynen öyle,' dedi profesör. 'İşte bu yüzden onları koruyoruz.'

Ricky keskiyi cebine geri koydu. 'Sanırım bunu düşünmemiştim,' dedi. 'Sadece parlak bir şey istiyordum.' Büyükanne kolunu sıvazladı. 'Unutmak çok kolay,' dedi. 'Ama bir hazine, herkes onun tadını çıkarabildiğinde en güzeldir.' Ricky pırıldayan çöle baktı. 'Tamam,' dedi. 'Onları koparmayacağım. Bunun yerine yardım edeceğim.'

Maya Ricky'ye bir defter uzattı. 'Benim asistanım olabilirsin,' dedi. 'Gördüklerini yaz.' Ricky dişlerinin arasındaki boşluğu göstererek sırttı. Maya'nın peşinden kristalden kristale gitti, renkleri ve şekilleri bağırarak söyledi. 'Bu pembe!' diye bağırdı. 'Bu buz gibi berrak!' Maya hepsini yazdı; jeoloji çekici kemerinde hafifçe sallanıyordu.

Profesör Ostrander herkesi etrafına topladı. 'Bir sorunumuz var,' dedi. 'Bu kristaller hakkında söz yayılıyor. Daha çok koleksiyoncu çekiçler ve kovalarla gelebilir.' Maya pırıldayan kulelere baktı. 'O zaman onları korumamız gerek,' dedi. 'Ziyaretçilerden koparmalarını değil, bakıp öğrenmelerini isteyebiliriz.' Büyükanne başını salladı. 'Tabelalar koyabiliriz,' dedi. 'Ve nasıl oluştuklarının hikâyesini anlatabiliriz.'

Ricky elini kaldırdı. 'Ben yardım edebilirim,' dedi. 'Parlak şeyleri seven çok çocuk tanıyorum. Onlara keski değil, fotoğraf makinesi getirmelerini söyleyeceğim.' Maya gülümsedi. 'Harika bir fikir,' dedi. Birlikte düz bir kaya ve biraz tebeşirle bir tabela yaptılar: 'Lütfen bakın ve öğrenin. Bu kristallerin büyümesi binlerce yıl sürdü.'

Profesör Ostrander tabelayı kristal alanının kenarına yerleřtirdi. 'Bilim insanları bunu yapar,' dedi. 'İnceleriz, paylařırız ve koruruz.' Maya pırıldayan çöle baktı. 'Ve başkalarının da hazineyi görmesine yardım ederiz,' dedi. Büyükanne Ricky'ye sarıldı. 'Sen iyi bir yardımcısın,' dedi. Ricky kızardı ve kırmızı şapkasını gözlerinin üzerine indirdi.

Güneş batmaya başladığında kristaller fenerler gibi parladı. Maya defterini ve çekicini topladı. 'Bugün çok şey öğrendim,' dedi. 'Ve kristalleri güvende tuttuk.' Ricky başını salladı. 'Bir dahaki sefere fotoğraf makinemi getireceğim,' dedi. 'Belki bir de çizim defteri.' Büyükanne gülümsedi. 'Ben daha çok sandviç getiririm,' dedi. 'Bir de pırlıtya hayran kalmak için okuma gözlüğümü.'

Profesör Ostrander kolunu Maya'nın omzuna attı. 'Harika bir iş çıkardın,' dedi. 'Hepimize bir doğa hazinesinin alınacak değil, korunacak bir şey olduğunu öğrettin.' Maya, solan ışıktaki hâlâ pırıldayan çöle baktı. 'Ve incelenecek bir şey,' dedi. 'Böylece onu daha iyi anlayabiliriz.'

Kristal çölünü el değmemiş halde bırakarak kamyonu doğru yürüdüler. Tabela, her ziyaretçiye bir hatırlatma olarak nöbet tutuyordu. 'Sadece anılarını al,' dedi Büyükanne. 'Sadece ayak izlerini bırak.' Ricky bunu usulca tekrarladı ve Maya defterine yazdı. Kristal çölü arkalarında ışıldadı; herkesin tadını çıkarması için güvende ve keşfedilmeyi bekleyen hikâyelerle doluydu.